

²⁵ Біблія або Книги святого письма Старого і Нового Заповіту. Видання емісійного Товариства «Нове життя Україна, Кемпус Крусейд фор Крайст». – К., 1992. – С. 294–295.

SUMMARY

Tatiana Romanovska.

The Torah crown from Zlatopol: depictions and symbols

In the Museum of Historical Treasures of Ukraine there is unique collection of Jewish ritual silver. Among traditional objects used in synagogue during the ceremony with the Torah Scroll is Torah crowns. The authors give general description of Torah crowns, determine a place in the ceremony, and interpret symbols and depictions of the Torah crown from Zlatopol.

Keywords: Torah crown, symbols in Jewish tradition.

***Ewa KORPYSZ ,
Krzysztof KORPYSZ***

Ренесансова рzeźба lwowska ze Skeliwki w zbiorach Lwowskiej Galerii Sztuki

Ева Корпиш, Кристоф Корпиш

Львівська ренесансова різьба із Скелівки у збірках Львівської мистецької галереї

Проаналізовано колекцію скульптурних надгробків, котрі знаходяться у філії Львівської галереї мистецтв в Олеську. Найбільш цікавими пам'ятками цієї колекції є надгробки представників сімейства Гербуртів XVI століття з костелу у селі Скелівка (раніше Фельштин), поблизу Самбора.

Ключові слова: ренесанс, скульптура, надгробний пам'ятник, Скелівка, Фельштин, Олесько, Гербурт.

Oddział Lwowskiej Galerii Sztuki w Olesku może się poszczycić bogatym zespołem dzieł sztuki sakralnej z terenu Ziemi Lwowskiej. Znajduje się tu między innymi cenna kolekcja rzeźby nagrobnej. Do najbardziej interesujących zabytków tej części zbiorów należą szesnastowieczne rzeźbione nagrobki przedstawicielei rodu Herburtów, pozyskane z kościoła parafialnego w miejscowości Skeliwka (d. Felsztyn) koło Sambora.

Felsztyn wraz z niedalekim Dobromilem były od czasu średniowiecza ośrodkami dóbr rodowych Herburtów. Początki aktywności Herburtów na tych terenach datują się od 4. ćw. XIV w. i są związane z kolonizacją Rusi Czerwonej przez księcia Władysława Opolczyka przybyszami ze Śląska, Moraw i Niemiec¹. Dokumentami z lat 1374 i 1386 Opolczyk nadał pochodzącym z Fullsteinu na Śląsku Opawskim rycerzom, braciom Herbordowi i Frydruszowi, zwanym Pawcze, czternaście wsi na obszarze pomiędzy dorzeciami Sanu i Dniestru. Wśród dawnych osad, nadanych w dokumencie z 1374 r. znalazł się Dobromil nad Wyrwą, pierwsza siedziba rodu. Dokumenty określały również prawa i zobowiązania nowych właścicieli². Herburtowie mogli zakładać wsie na prawie niemieckim, polskim i wołoskim, otrzymali też pozwolenie na lokację na przydzielonym terenie miasta, obwarowanie go i wzniesienie zamku. W dokumentach z 1400 r. pojawia się wzmianka o nowym, założonym przez Herburtów mieście, nazwanym na pamiątkę ich śląskiej ojcowizny Felsztynem (Fulsztynem)³. Obie, położone blisko siebie miejscowości, Dobromil i Felsztyn, stały się najważniejszymi siedzibami rodowymi Herburtów na tym terytorium, znajdowały się w nich rezydencje, a przy świątyniach, ufundowanych przez właścicieli, powstały kaplice grobowe z pomnikami upamiętniającymi członków rodu⁴.

Pierwszy kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina w Felsztynie istniał już przed r. 1418 i był wówczas zapewne jeszcze drewniany⁵. Budowa murowanej gotyckiej świątyni nastąpiła w końcu XV, lub początkach XVI w. z inicjatywy ówczesnego właściciela Felsztyna i Dobromila, Jana Herburt, podkomorzego przemyskiego, ojca Stanisława, Walentego, Jana i Mikołaja. Kościół był wspólną fundacją Jana i jego żony, Jadwigi, córki Piotra Chwała⁶. W ciągu XVI w. Herburtowie systematycznie rozbudowywali i ozdabiali świątynię, traktowaną jako pomnik rodowy. We wnętrzu zgromadzono liczne portrety i nagrobki członków rodu. Najstarszym pomnikiem była niezachowana do dziś płyta nieznaney z imienia żony chorążego Zebrzyda Herburt, zmarłej w 1495 r.⁷ Następną fundację stanowił dziecięcy nagrobek Krzysztofa (zm. 1558), wnuka Jana, dzieło wysokiej klasy z warsztatu Padovana, a być może też Canavesiego. Dwa kolejne pomniki powstały w latach 70. i 80. XVI w., a wykonanie ich zbiegło się z rozbudową kościoła w 3. ćw. XVI w. i powiększeniem świątyni o dwie kaplice grobowe⁸. W jednej umieszczono wspomniany już nagrobek Krzysztofa, drugą przeznaczono na monument zmarłego w 1572 r. biskupa przemyskiego Walentego Herburt. Z kolei w latach 80. XVI w. w prezbiterium kościoła stanął okazały piętrowy nagrobek niezidentyfikowanej pary małżeńskiej. W ten sposób kościół w Felsztynie przekształcił się w duże mauzoleum rodowe, a hojność mecenasów w wyposażaniu wnętrza sprawiła, że świątynia uchodziła za

niezwykle bogatą i pięknie ozdobioną. Po II wojnie światowej część wyposażenia, która ocalała (ołtarze i ich fragmenty, portrety członków rodu i niektóre pomniki nagrobne) zostały przekazane do Oleska.

Spośród zachowanych nagrobków felsztyńskich najwyższą klasę prezentuje wykuty z piaskowca dziecięcy pomnik Krzysztofa Herburt (zm. 1558)⁹, umieszczony dawniej w kaplicy św. Anny (fot. 1). Główną częścią nagrobka jest niewielkich rozmiarów płaskorzeźbiona płyta kamienna z wyobrażeniem zmarłego dziecka, ukazanego jako śpiące putto (putto dormiente). Postaci nagiego, przykrytego tylko draperią dziecka, ułożonego swobodnie na poduszce, towarzyszą symbole śmierci – czaszka, umieszczona pod łokciem oraz piszczele. Chłopiec trzyma wieniec laurowy, obok którego widnieje herb rodziny – Herburt. Tożsamość dziecka określa napis umieszczony na tablicy w rozbudowanym zwieńczeniu. Płyta była pierwotnie osadzona na konsolach, ale po przeniesieniu do Oleska nagrobek został niewłaściwie zmontowany – konsole zniknęły, a profilowane gzymsy zostały przemieszczone, co zmieniło wygląd dzieła i niekorzystnie wpłynęło na jego proporcje.

Nagrobek Krzysztofa Herburt z kościoła w Felszynie, po 1558 r., Padovano

Надгробок Христофора Гербурта з костьолу в Скелівці, 1558 Падобано. Архівне фото

Nagrobek Krzysztofa Herburta z kościoła w Felszynie, 1558 r., Padovano

Скульптура Христофора Гербурта з костюлу в Скелівці, 1558 Падобано. Архівне фото

Nagrobek Katarzyny Pileckiej w kościele parafialnym w Pile, 1559, Padovano

Скульптура Катерини Пилецької в костюліву Пілі, 1559, Падобано. Архівне фото

Nagrobna rzeźba dziecięca była w plastyce okresu odrodzenia zjawiskiem szczególnym, zwłaszcza w Małopolsce i na Ziemi Lwowskiej. Stanowiła interesujący dokument obyczajowości panującej w XVI i pocz. XVII w., odzwierciedlała bowiem uczuciową atmosferę życia rodzinnego, w której było miejsce na uzewnętrznienie żalu po stracie dziecka. Od nagrobków osób dorosłych pomniki dziecięce wyróżnia nieoficjalny charakter – pełne prostoty przedstawienie dziecka oraz inskrypcja o silnym zabarwieniu uczuciowym. Fundacje nagrobków dziecięcych były charakterystyczne dla bogatych środowisk szlacheckich i magnackich, a głównym rejonem ich powstawania stała się Małopolska¹⁰. Przedstawienie felsztyńskie nawiązuje do wizerunku Rafała Ocieckiego z jego nagrobka w krużgankach klasztoru dominikanów w Krakowie (po 1547)¹¹, przewyższa go jednak klasą. Z krakowskiego zabytku zachowała się do dziś tylko płyta z wizerunkiem chłopca, natomiast brakuje obudowy architektonicznej. Płaskorzeźba wyobraża dziecko wsparte na czaszce, leżące na boku, ze skrzyżowanymi nóżkami, lekko przesłonięte draperią. Jest to pierwszy znany polski nagrobek, w którym pojawił się motyw czaszki¹². Występuje tu także inny symbol śmierci – uschnięte drzewo.

Wizerunek z Felsztyna jest podobny do krakowskiego, przewyższa go jednak poziomem artystycznym. Pod względem warsztatowym, ale także ikonograficznym, za bliższą analogię należałoby uznać inne przedstawienie – płytę Katarzyny Pileckiej w kościele św. Janów w Pile (zm. 1559) (fot. 2, 3). Swobodne

Nagrobek biskupa Walentego Herburt z kościoła parafialnego w Felsztynie, 1573, Herman van Hutte (?).

Надгробок Валентина Гербурта з костьолу у Скелівці. 1573, Герман ван Гутте (?).
Фото авторів

ułożenie dziecka, umieszczenie symboli wanitatywnych – czaszki i kości, oraz usytuowanie wieńca i herbu są na obu płaskorzeźbach takie same. Wspólną cechą obu reliefów jest także emanujący z nich spokój, widoczny w układzie nagich dziecięcych ciał i ufnych wyrazach twarzy – nastrój, którego nie są w stanie zmącić dyskretne symbole śmierci.

Przyjmuje się, że oba dzieła – rzeźba felsztyńska i pilecka, pochodzą z pracowni tego samego twórcy, jednego z najwybitniejszych rzeźbiarzy

Nagrobek Walentego Herburt z kościoła parafialnego w Felsztynie. Fragment figury biskupa, 1573, Herman van Hutte (?)

Надгробок Валентина Гербурта з костьолу у Скелівці. Фрагмент. 1573, Герман ван Гутте (?). Фото авторів

dojrzałego renesansu w Polsce, włoskiego artysty Gianmaria Mosca, znanego jako Padovano¹³. Padovano przybył z Padwy na dwór królewski Zygmunta Starego w roku 1532 i pozostał w Polsce aż do śmierci w 1574 r. Był autorem wielu monumentalnych grobowców, m. in. arcybiskupa Piotra Gamrata w katedrze krakowskiej, prymasa Mikołaja Dzierzgowskiego w katedrze gnieźnieńskiej, Jana Kamienieckiego w kościele franciszkanów w Krośnie. Padovano jest także znany jako autor monumentalnego cyborium w kościele Mariackim w Krakowie¹⁴. Pomnik Krzysztofa Herburt nie jest wprawdzie sygnowany przez artystę, ale atrybucja ta nie była przez naukowców podważana. W kręgu współpracowników Padovana, w kontekście omawianego nagrobka pojawiło się też nazwisko innego włoskiego rzeźbiarza, Girolama Canavesiego. Natomiast dzieło nie zostało poddane dokładnym badaniom, i pomimo uwzględnienia go w najnowszych studiach, dotyczących zarówno sztuki Padovana, jak i dziecięcej rzeźby nagrobnej, pomnik nadal nie ma nowoczesnego opracowania monograficznego.

Z kościoła w Felsztynie pochodzą także przechowywane w Olesku dwa monumentalne, stojące nagrobki przyścienne z figurami pełnoplastycznymi członków rodu Herburtów. Starszy z pomników, z roku 1573, upamiętnia Walentego Herburt, biskupa przemyskiego, posła na Sobór Trydencki,

zmarłego w 1572 r. w Przemyślu, a pochowanego w rodzinnych dobrach¹⁵. Pomnik był pierwotnie ustawiony w zbudowanej na ten cel kaplicy św. Walentego. W czasie I wojny światowej nagrobek doznał silnych uszkodzeń i w następstwie poddano go gruntownej restauracji¹⁶. Po przeniesieniu do Oleska został wyeksponowany w jednej z krypt kościoła kapucynów (fot. 4 i 5).

Monument ma formę prostokątnej wnęki ujętej zdwojonymi jońskimi pilastrami dźwigającymi belkowanie i rozbudowane zwieńczenie. Postać biskupa w stroju pontyfikalnym, z modlitewnikiem, jest ułożona na ukośnie ustawionej płycie. Po bokach obudowy, na cokołach stoją putta z pochodniami. W zwieńczeniu umieszczono kartusz z herbami Herbut, Ogończyk, Junosza i Nałęcz, otoczony wijącymi się wstęgami, natomiast na cokole pomnika widnieje łaćnińska inskrypcja identyfikująca osobę zmarłego. Obudowa nagrobka została wykonana z marmuru, partie figuralne są alabastrowe, z malowanymi i złocnymi detalami. Autorstwo nagrobka Walentego Herburta zostało przypisane Hermanowi van Hutte, zwanemu Czapką, artyście pochodzącemu z Akwizgranu, czynnemu we Lwowie od 1565 r., działającemu też w Krakowie (1576)¹⁷. Hutte był rzeźbiarzem a jednocześnie dzierżawcą kamieniołomów, mającym rozległe kontakty handlowe i osobiste. Zatrudniał wielu współpracowników¹⁸. Jego twórczość nie została dotychczas dokładnie rozpoznana ze względu na brak pewnie udokumentowanej pracy, która mogłaby posłużyć za materiał porównawczy do dalszych badań. Gębarowicz przypisuje mu, poza nagrobkiem biskupa Walentego Herburta także ołtarz ufundowany przez Hieronima Zapałę do katedry łaćnińskiej we Lwowie (przed 1573 r.), następnie nagrobek Anny Sieniawskiej i jej syna Jerzego w kaplicy zamkowej w Brzeżanach (1574 r.) oraz pomnik Zofii Sienińskiej w Rymanowie (ok. roku 1582)¹⁹. Jako podstawę dla tych atrybucji badacz przyjął pewne podobieństwa formalne, takie jak zbliżona kompozycja architektoniczna nagrobków, stosowanie kanelowanych pilastrów, kasetony z plastycznymi rozetami na podniebieniach wnęk, podobne ułożenie postaci, drobiazgowo oddanie niektórych elementów anatomicznych i szczegółów stroju, dekoracyjne złocenie detali. Cechy te pojawiły się również w nagrobku biskupa Walentego. Ale atrybucja pomnika biskupa Herburta jest także hipotetyczna, niepewna, oparta na wnioskach wynikających z interpretacji nieprecyzyjnych przekazów źródłowych²⁰. Zabytek wymaga przeprowadzenia szczegółowych badań z wykorzystaniem stosowanych współcześnie metod. Analiza dzieła, a następnie porównanie z innymi rzeźbami, powstałymi na Ziemi Lwowskiej w tym czasie, mogłyby pozwolić na ustalenie kręgu ewentualnych wzajemnych oddziaływań, wyodrębnić warsztat artystyczny i tym samym stworzyć szansę na potwierdzenie lub zanegowanie dotychczas obowiązujących atrybucji.

Nagrobek małżeństwa Herburtów z kościoła parafialnego w Felsztynie, 1580–1590, Sebastian Czeszek (?)

*Надгробок Гербуртів з костельу у Скелівці, 1580–1590, Себастьян Чешек (?).
Архівне фото*

*Nagrobek Elżbiety z Jordanów Ligęzowej, katedra w Rzeszowie, 1610.
Надгробок Єлизавети Лігензової в катедральному соборі у Жешові, 1610.
Фото авторів*

Ostatnim z pomników felsztyńskich, zdeponowanym w kryptach klasztoru kapucynów, jest interesujący piętrowy grobowiec pary małżeńskiej z rodu Herburtów, powstały po roku 1580, a być może dopiero w początkach lat 90. XVI w.²¹ (fot. 6). Nagrobek został wykonany z marmuru i alabastru i zawiera dwie nisze. Leżąca figura kobiety w stroju wdowy zajmuje dolną z nich, w górnej zaś umieszczono posąg mężczyzny w zbroi. Nisze są ujęte pilastrami dekorowanymi arabską kandelabrową i dodatkowo flankowane charakterystycznymi wolutami ze stylizowanymi głowami gryfów. W zwieńczeniu liściaste woluty ujmują kartusz z herbami Herburt, Ogończyk, Junosza i Nałęcz. Zachowane herby, takie same, jak na nagrobku biskupa Walentego, pozwalają stwierdzić, że przedstawiony na pomniku mężczyzna jest jednym z synów Jana Herburt, podkomorzego przemyskiego i Jadwigi Chwałówny. Natomiast zmarłej kobiety nie określa nawet herb. Zdaniem Gębarowicza nagrobek był pierwotnie pojedynczy i zawierał jedynie figurę męską. Przedstawienie kobiety w stroju wdowy wskazuje bowiem, że zmarła później niż jej mąż, była zatem z pewnością inicjatorką budowy pomnika dla męża. Dopiero po jej śmierci nagrobek podwyższono, rzeźbę mężczyzny umieszczono wyżej, a w niszę dolną wstawiono posąg kobiety.²²

Nie udało się ustalić, które małżeństwo zostało upamiętnione: czy jest to Jan, kasztelan sanocki (zm. 1577) wraz z Katarzyną Drohojowską, czy też jego brat Stanisław (zm. 1584) z żoną Katarzyną z Barzów. Na określenie tożsamości postaci nie pozwala brak oryginalnej tablicy inskrypcyjnej. Na belkowaniu obudowy nagrobka oraz na cokole poniżej dolnej niszy umieszczono wprawdzie dwie tablice w obramieniu kartuszowym, przeznaczone pod inskrypcje. Jednak górna tablica jest pusta. Natomiast napis w dolnej, odnoszący się do Jana i Katarzyny, powstał dopiero w 1869 r., wykonany przez konserwatora Mieczysława Potockiego i odnowiony w latach 20. XX w.²³ Brak napisów na obu kartuszach wynika z zaprzestania prac wykończeniowych przy nagrobku.

Oprawa architektoniczno-rzeźbiarska pomnika wykazuje zbieżności ze sztuką Hermana van Hutte. Rozbudowane zwieńczenie, kształt kartusza herbowego, polichromia i złocenia są znane z innych pomników nagrobnych łączonych z tym twórcą i jego uczniami. Z kolei woluty z głowami gryfów powtarzają się w nagrobku kobiecym w farze rzeszowskiej, identyfikowanym ostatnio jako pomnik Elżbiety z Jordanów Ligenzowej i datowanym na 1610 r.²⁴ (fot. 7). Dekoracja nagrobka felsztyńskiego jest też bliska rozwiązaniom stosowanym w warsztatach pińczowskich, szczególnie na ziemi lubelskiej w końcu lat 80. i na początku 90. XVI w. W kręgu analogii można wymienić pomnik Andrzeja i Barbary Firlejów w Janowcu (dzieło Santi Gucciego z lat 1585–1587)²⁵ (fot. 8), oraz Arnulfa i Stanisława Uchańskich w Uchaniach, (przed 1590, przypisywane również Santiemu Gucci)²⁶. Bliska zwłaszcza jest forma wici

Nagrobek Firlejów w Janowcu, 1585-1587, Santi Gucci
Надгробок Фірлеїв у костьолі у Яновці, 1585-1587, Санті Гуччі.
Фото авторів

roślinnej, wypełniająca płyciny wymienionych nagrobków. Podobne motywy pojawiły się też wcześniej na bliższym terenie, w nagrobku Katarzyny Ramułtowej w farze w Drohobyczu (1572), sygnowanym przez Sebastiana Czeszka²⁷, lwowskiego rzeźbiarza pochodzącego z Krakowa, obeznanego ze sztuką Santiego Gucci²⁸.

Autorstwo okazałego nagrobka małżeństwa z rodu Herburtów jest niepewne. Wśród twórców był wymieniany Herman van Hutte – Czapka²⁹. Ostatnio natomiast Liubčenko związał wykonanie pomnika z warsztatem wspomnianego Sebastiana Czeszka³⁰. Za utrzymaniem tej atrybucji przemawia obecność w obu nagrobkach (Ramułtowej i Herburtów) podobnych motywów gucciowskich. Byłaby ona uzasadniona kontaktami artysty w Zamościu, gdzie Czeszek pracował w latach 1591–1594, realizując jeden z projektów Gucciego. Powstanie lub przebudowę nagrobka w Felsztynie należałoby zatem odnieść do początków lat 90. XVI w. Fundatorem byłby syn Stanisława i Katarzyny z Barzów, Erazm, dziedzic Felsztyna, który w 1593 r. dokonał odnowienia wszystkich przywilejów i fundacji kościoła³¹.

Wątpliwości dotyczące atrybucji dzieła, a także problemy związane z identyfikacją przedstawionych postaci wskazują, podobnie jak w poprzednio przytoczonych dziełach, na potrzebę przeprowadzenia gruntownych badań analitycznych i porównawczych pomnika. Stworzyłyby one możliwość ustalenia powiązań artystycznych, pomogły określić krąg analogii a być może też rozstrzygnąć kwestię autorstwa. Przede wszystkim jednak mogłyby dać odpowiedź na wciąż otwarte pytanie o upamiętnione w pomniku osoby. To z kolei rzuciłoby nowe światło na historię mecenatu Herburtów, którzy w kulturze artystycznej XVI i pocz. XVII w. Ziemi Lwowskiej odgrywali znaczącą rolę.

¹ Watulewicz J. W dolinie Strwiąża / Józef Watulewicz. – Lwów : Zarząd Główny Towarzystwa Szkoły Ludowej, 1939. – C. 17.

² Łaszczyńska O. Ród Herburtów w wiekach średnich / Olga Łaszczyńska. – Poznań : Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1948. – C. 374 (39) – 379 (43).

³ Там само. – C. 379 (43); Walczak M. Kościół parafialny p. w. św. Marcina w Felsztynie / Marek Walczak // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – T. 5. – Kraków : Międzynarodowe Centrum Kultury, 1997. – C. 67.

⁴ Gębarowicz M. Studia, nad dziejami kultury artystycznej późnego renesansu w Polsce / Mieczysław Gębarowicz. – Toruń : Towarzystwo Naukowe Toruńskie, 1962. – C. 27–28; Kaleciński M. Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Dobromilu / Marcin Kaleciński, Piotr Krasny // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – T. 3. – Kraków : Międzynarodowe Centrum Kultury, 1995. – C. 56, 69; Krasny P. Renesansowy kościół w Dobromilu i jego związki z architekturą mazowiecką / Piotr Krasny // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – № 3-4. – C. 271-282; Walczak M. Вказ. праця. – C. 67–80.

- ⁵ Walczak M. Вказ. праця. – С. 68.
- ⁶ Watulewicz J. Herburtowie Fulsztynscy i kościół parafialny w Fulsztynie / Józef Watulewicz. – Przemysł ; Rada Powiatowa w Starym Samborze, 1904. – С. 27; Watulewicz J. W dolinie. – С. 53–54; Walczak M. Вказ. праця. – С. 6869.
- ⁷ Watulewicz J. Herburtowie. – С. 37; Szydłowski T. Ruiny Polski / Tadeusz Szydłowski. – Warszawa : Wyd. Gebethner i Wolff, [1919]. – С. 64.
- ⁸ Walczak M. Вказ. праця. – С. 83.
- ⁹ Kołakowska M. Renesansowe nagrobki dziecięce w Polsce XVI i pierwszej połowy XVII wieku / Maria Kołakowska // Studia Renesansowe. – 1956. – Т. I. – С. 251-253; Markham Schulz A. Giammaria Mosca, called Padovano, a Renaissance Sculptor in Italy and Poland / Anne Markham Schulz. – Pennsylvania : The Pennsylvania State University Press, 1998. – Т. I. – С. 145-148, 288-289; Łabno J. Commemorating the Polish Renaissance Child. Funeral Monuments and thier European Context / Jeannie Łabno. – Burlington : Ashgate, 2011. – С. 187-189, 301.
- ¹⁰ Kołakowska M. Вказ. праця. – С. 236-237.
- ¹¹ Таё саёо. – С. 251; Łabno J. Вказ. праця. – С. 187-189.
- ¹² Kołakowska M. Вказ. праця. – С. 249.
- ¹³ Таё саёо. – С. 251, 253; Markham Schulz A. Вказ. праця. – С. 145-148, 288-290.
- ¹⁴ Kozakiewiczowa H. Rzeźba XVI wieku w Polsce / Helena Kozakiewiczowa. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1984. – С. 93-127.
- ¹⁵ Див: Cynarski S. Herburt Walenty / Stanisław Cynarski // Polski Słownik Biograficzny. – Т. IX. – Wrocław, Kraków : Polska Akademia Umiejętności, 1961. – С. 453-454; Gębarowicz M. Вказ. праця. – С. 28.
- ¹⁶ Walczak M. Вказ. праця. – С. 80.
- ¹⁷ Gębarowicz M. Вказ. праця. – С. 28-34; Korpysz E. Fundacje artystyczne Herburtów w zakresie rzeźby. Czwarta ćwierć XVI wieku / Ewa Korpysz // Przegląd Wschodni. – 2008. – Т. X. – № 3 (39). – С. 746.
- ¹⁸ Gębarowicz M. Artyści, przedsiębiorcy epoki renesansu / Mieczysław Gębarowicz // Biuletyn Historii Sztuki. – 1969. – № 3. – С. 257–274.
- ¹⁹ Gębarowicz M. Studia nad dziejami. – С. 42–46.
- ²⁰ Там само. – С. 28-29; Korpysz E. Вказ. праця. – С. 746-747 .
- ²¹ Gębarowicz M. Studia nad dziejami. – С. 73–78; Watulewicz J. Herburtowie. – С. 35; Szydłowski T. Вказ. праця. – С. 64; Kozakiewiczowa H. Renesansowe nagrobki piętrowe w Polsce / Helena Kozakiewiczowa // Biuletyn Historii Sztuki. – 1955. – № 1. – С. 35; Любченко В. Ф. Львівська скульптура XVI–XVII століть / Володимир Любченко. – Київ : Акад. уаук. УССР, Наукова думка, 1981. – С. 33-34; Walczak M. Вказ. праця. – С. 80–87; Korpysz E. Вказ. праця. – С. 749-752.
- ²² Див: Gębarowicz M. Studia nad dziejami. – С. 74.
- ²³ Watulewicz J. Herburtowie. – С. 36; Walczak M. Вказ. праця. – С. 80, d'. 85.
- ²⁴ Sapetowa I. Sztuka Rzeszowa. Rzeźba / Inga Sapetowa // Dzieje Rzeszowa / Під наук. ред. Feliksa Kiryka – Т. I. – Rzeszów : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1994. – С. 485, п. 18.
- ²⁵ Kozakiewiczowie H. i S. Renesans w Polsce / Helena i Stefan Kozakiewiczowie. – Warszawa : Arkady, 1976. – С. 221, іл. 178, 179; Kozakiewiczowa H. Renesansowe nagrobki. – С. 27; Kozakiewiczowa H. Rzeźba XVI wieku. – С. 159, іл. 228.

- ²⁶ Kozakiewiczowie H i S. Вказ. праця. – С. 223; Kozakiewiczowa H. Rzeźba XVI wieku. – С. 154.
- ²⁷ Див: Gębarowicz M. Вказ. праця. – С. 150-154; Петрушак Н. Надгробок Катерини Рамултової з Дрогобицького костюлу. Загальний опис пам'ятки / Наталія Петрушак // Історія релігій в Україні. Праці XI Міжнародної наукової конференції. – Львів : Логос, 2001. – Кн. II. – С. 328-336; Петрушак Н. Деякі елементи скульптурного декору надгробка Рамултової (Дрогобицький костюл) / Наталія Петрушак // Історія релігій в Україні. Праці XIII Міжнародної наукової конференції. – Львів : Логос, 2003. – Кн. II. – С. 571-577; Korpysz E., Korpysz K. Вплив Яна Міхаловича з Ужендова на львівську скульптуру Себастьяна Чешка на прикладі ренесансного надгробного пам'ятника Катерини Рамултової у парафіяльному костелі у Дрогобичі / Ewa Korpysz, Krzysztof Korpysz // Історія релігій в Україні : Науковий щорічник. – Львів : Логос, 2010. – Кн. II. – С. 715-725.
- ²⁸ Kowalczyk J. Kolegiata w Zamościu / Jerzy Kowalczyk. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1968. – №. 28-31, 195; Frazik J. Kontrakty Sebastiana Czeszka na prace rzeźbiarsko-kamieniarskie dla zamku w Dubiecku / Józef Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1970. – № 3/4. – С. 401-403; Gkbarowicz M. Artyści przedsiębiorcy. – С. 269; Александрович В. Мистецькі зв'язки Замосця зі Львовом на зламі XVI–XVII століть / Володимир Александрович // Zamojsko-Wołyńskie Zeszyty Muzealne. – Zamość, 2005. – T.III. – С. 114.
- ²⁹ Gębarowicz M. Studia nad dziejami. – С. 74-78.
- ³⁰ Любченко В. Ф. Вказ. праця. – С. 33-34.
- ³¹ Watulewicz J. Herburtowie. – С. 32; Watulewicz J. W dolinie. – С. 30; Gębarowicz M. Studia nad dziejami. – С. 74, Walczak M. Вказ. праця. – С. 68.

SUMMARY

*Eva Corpysh,
Christoph Corpysh*

Lviv renaissance carving from the Ckelivka in the Lviv art gallery collections.

Analyzed a collection of the sculptured tombstones, which are in the branch of the Lviv Art Gallery in Olesky. The most interesting monuments of this collection is the tombstone of the family Herbyptiv XVI century village church in the Ckelivka (formerly Felshtyn), near Sambor.

Keywords: Renaissance skulptura, tombstone, Ckelivka, Felshtyn, Olesko, Herbypt.